

## Strømmenkverna virkemåte:

Kverna startes og stoppes med håndtaket (1) som står i mekanisk forbindelse med vannluka (2) under kverna. Når luka åpnes, kommer vannet i renna, kalt **Sløket**(3) og treffer **Skovlene** (4) på **Kvernkallen** (5) og får denne til å rotere. I toppen av kallen er det festet en jernaksling, kalt **Spenår** (6). Øverst på denne akslingen er det festet en tverrstilt jernstykke, kalt **Seglet** (7). Seglet er tilpasset et spor i **Oversteinen** (8) og vil dra denne med seg rundt når kvernkallen roterer. I **Understeinen** (9) er det et hull hvor Spenåren går gjennom og her er det satt inn en treplugg, kalt **Bøssing** eller **Grøtt** (10). Denne virker som lager for kvernkallen samtidig som den forhindrer at kornet faller gjennom hullet. Understeinen ligger i ro på **Luren**, et bord som bæres oppe av to kraftige **Luråser** (11).

I nederste enden av kvernkallen er det satt inn en jernaksling, kalt **Grunnpiggen** (12). Den ligger an mot et jernstykke med en grop i, vanligvis laget av støpejern, og kalles **Flyndra** eller **Grunnmusa** (13). Det hele bæres oppe av **Grunnstokken** (14) (også kalt **Lettetreet**) som er en kraftig furustokk opplagret i den ene enden og festet til **Stilletreet** (15) i den andre enden. Stilletreet går fra undersiden av kverna opp til oversiden av Luren. Her er det en heve/senke-mekanisme, kalt **Stilla** (16) som brukes til å løfte og senke oversteinen og dermed justere hvor grovt eller fint melet skal bli.

For å støtte opp kvernkallen og redusere vibrasjoner når vannet kommer med stor kraft er det satt på en sidestøtte, kalt **Grimetre** (17).

Kornet som skal males befinner seg i **Kornteina** (18) som henger i **Teinåsene** (19). Teina er formet som en trakt, og for å forhindre at kornet renner tvers igjennom er det festet en uthullet tretrakt på undersiden. Denne blir kalt **Skoen** (19) og brukes for å regulere kornmengden som faller ned i hullet i oversteinen, kalt **Øyet** (21). Til skoen er det festet en trearm, kalt **Skaketreet** (22) med et hull i. Gjennom dette hullet stikkes en trepinne, kalt **Skaketeinen** (23), og den ligger an mot overflaten på oversteinen. Når oversteinen roterer vil dette gjøre at hele Skoen begynner å riste og det vil drysse korn ned i øyet. Ved å skru på **Stilla** (24) kan man endre helningen på Skoen og dermed justere kornmengden. Kornet som faller ned dras inn mellom over- og understeinen og knuses til mel som kommer ut på siden av steinene. Rundt steinene er det satt opp en ring av tre, kalt **Trøske** eller **Melringen** (25), som samler opp melet og leder det ned i **Melkista** (26).

